

Kokoomuksen Naisten Liitto: Pakottava kontrolli kriminalisoitava

Jokaisella ihmisellä tulee olla oikeus elää ilman pelkoa, alistamista ja jatkuvaa kontrollia. Pakottava kontrolli on vakava psyykkisen väkivallan muoto, joka rajoittaa uhrin itsemääräämisoikeutta, kaventaa elämänpiiriä ja voi johtaa pitkäaikaisiin vakaviin seurauksiin kuten masennukseen, ahdistukseen ja syrjäytymiseen.

Pakottava kontrolli ilmenee usein toistuvana ja systemaattisena käyttäytymisenä, kuten liikkumisen rajoittamisena, taloudellisena kontrollina, uhkailuna, nöyryyttämisenä ja sosiaalisten suhteiden katkaisemisena. Se kietoutuu uhrin arkeen huomaamattomasti ja heikentää vähitellen tämän kykyä toimia itsenäisesti. Ilmiö esiintyy tyypillisesti läheisissä ihmissuhteissa ja onkin usein osa lähisuhdeväkivallan jatkumoa.

Nykyinen rikoslainsäädäntö ei tunnista pakottavaa kontrollia omana kokonaisuutenaan, vaan ilmiötä arvioidaan yksittäisinä tekoina, kuten vainoamisena tai pakottamisena. Tämä ei riitä kattamaan väkivallan jatkuvaa ja kasautuvaa luonnetta, minkä vuoksi moni uhri jää ilman riittävää oikeussuojaa.

Useat asiantuntijatahot sekä kansainväliset velvoitteet ovat korostaneet tarvetta kriminalisoida pakottava kontrolli. Esimerkiksi Tanskassa ja Skotlannissa vastaava sääntely on parantanut uhrien asemaa ja mahdollistanut varhaisemman puuttumisen väkivaltaan.

Pakottavan kontrollin kriminalisointi mahdollistaisi tehokkaamman puuttumisen lähisuhdeväkivaltaan jo varhaisessa vaiheessa, vahvistaisi uhrien oikeusturvaa ja lähettäisi selkeän viestin siitä, että myös psyykkinen väkivalta on vakavaa ja rangaistavaa. Samalla se edistäisi tasa-arvoa ja vähentäisi väkivallan aiheuttamia inhimillisiä ja taloudellisia kustannuksia.

Näillä perusteilla Kokoomuksen Naisten Liitto esittää,

että tämän aloitteen hyväksyessään puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan sen eteen, että rikoslakiin tehdään tarvittavat muutokset pakottavan kontrollin kriminalisoimiseksi ja uhrien oikeussuojan vahvistamiseksi.